

ፍልሰታ ለማርያም

ነሐሴ 16 2007 ዓ. ም. (8/22/2015)

ፈለሰት እምዘ ይበሊ ንበ ኢይበሊ

መዝሙር: አዕረግዋ መላእክት ውስተ ሰማያት ጥዕምት በቃላ. . ።

ንባባት: 1ቆሮ 15:20-27፥ ራእ 11:19-12:1-6፥ ግ.ሐ. 1:12-15፥ ሉቃ 1:39-56

ምስባክ:

1. ወትቀውም ንግስት በየማኒክ፥ በአልባሰ ወርቅ ዑጽፍት ወሑብርት፥ ስምዒ ወለትዮ ወርኢ ወአጽምዒ እዝንኪ። “ንግስቲ ብወርቂ ተሰሊማ ኣብ የማንካ ትቐውም፥ ንላይ ናብቲ ዝብለኪ ስምዒ ርአዩውን እዝንኪ ኸኣ ጽለዊ” መዝ. 45:9-10።
2. ቀደሰ ማኅደሮ ልዑል፥ እግዚአብሔር ውስተ ማእከላ ኢትትሓወክ፥ ወይረድኦ ኣዚአብሔር ፍጽመ። (መዝ. 45:4-5)

መዝሙር: በቲ ካብኣ ዝተወልደ መንክር ግርማ ኅይሊ ልዑል ዘጽለላ ኅይታ ሰንበት ኣቦ ምሕረት ዝኾነ ሎሚ ንማርያም ንውድሳ ኣብ ማሕጸና ጸሮቶ። ንሱ ቀደሳ ዘገርም ኃይሊ ልዑል ኣጽለላ፥ ብሓቂ መላእክቲ ዓጀብዎ፥ ሓዋርያት ኦ መድኃኒት እኖና ማርያም ለምንልና ይብልዎ ነውሪ ዘይብላ መቐደስ ንጽሕቲ ማዕጾ ድኅነት፥ መላእክቲ ናብ ሰማይ አዕረግዋ ጥዑም ቃላ ሠናይ ምግባራ ንነብያትን ንሓዋርያትን ንጻድቃንን ሰማዕታትን ኣብኡ ኮይና ትባርኹም፥ እናበልና ንዝምር። ብዓለ ፍልሰታ ለማርያም ዘኪርና ነብዕል ኣሎና። ብዓለ ፍልሰታ ማርያም ብስግኣን ብነፍሳን ንሰማይ ከም ዝፈለሰት እንዝክረሉ ፍሉይ ብዓለ ማርያም እዩ። በዚ ኸኣ ነፍሲ ወከፍና ድሕሪ ምድራዊ ሕይወትና ዝጽበየና ሕይወት ምጂኑ ዘዘኻክር ኣጋጣሚ እዩ።

ማርያም ምድራዊ ሕይወታ ምስ ወድኣት ብሥግኣና ብነፍሳን ንሰማይ ፈሊሳ ክንብል እንከሎና ሥግኣ ኣብዚ ምድሪ ኣይመሸመሸን ብሥግኣን ብነፍሳን ንሰማይ ፈሊሳ ማለት እዩ እዚ ኸኣ ብኃይሊ ኣምላኽ እምበር ብናታ ክእለት ኣይኮነን። ንኢየሱስ ንሰማይ ዓረገ ንብሎ ምኽንያቱ ንሱ ባዕሉ ኣምላኽ ስለ ዝኾነ ብዘይ ዝኾነ ናይ ካልእ ሓገዝ እዩ ንሰማይ ዓረገ። ማርያም ነዚ ጸጋ ዝበቐዐት ቀዳሞት ኣበው ክገልጹ እንከለው ንሳ ኣደ ኢየሱስ ስለ ዝኾነትን ኃጢአት ዘይብላ ስለ ዝኾነትን እዩ ይብሉ። ንሳ ብዘይ ኃጢአት ተጸኒሳ ምሉእ ሕይወታ ኸኣ ከምኡ ኢላ ነራ። ቅዱስ መጽሓፍ ከም ዝብለና ሞት ፍሪ ኃጢአት እዩ (ሮሜ 6:23)። ስለዚ ድሕሪ ምውዳእ ምድራዊ ሕይወታ ብሥግኣን ብነፍሳን ንሰማይ ፈሊሳ። ኣብዚ ክልተ ባህሊ ኣሎ ገለ ማርያም መይታ

ድሕሪ ሞታ ሥግኦ ከይመሽመሽ ንሰማይ ብጸጋ ወዳ ፈሊሳ ዝብል፤ ካልእ ከኣ ሞት ፍረ ኃጢአት እዩ ማርያም ከኣ ኃጢአት የብላን ስለዚ ኣይ ሞተትን ዝብል። ቤተ ክርስቲያን ንኸልቲኡ ንተመራመርቲ ኃዲጋ ማርያም ብስግኣን ብነፍሳን ከምዝፈለሰት ተስተምህረና።

ሓደ ካብቲ ንማርያም እንህቦ ኣስማት “ታቦተ ኪዳን” ዝብል እዩ፤ እዚ ኣብ ካልኣይ ንባብና ኣብ ራእይ እነንብቦ (ራእ 11:19) እዩ። ታቦተ ኪዳን ቅድሚ ልደት ኢየሱስ ንዘመናት ምኽንያቱ ብዘይፍለጥ ዝነበሮ ቦታ ኣይፍለጥን ነሩ፤ ዮሐንስ ነዚ ኣብ ቀዳማይ ዘመን ኣብ ሰማይ ብራእይ ከም ዝርእዮ ክዛረብ እንከሎ ዘገርም እዩ። ኣብ ብሉይ ኪዳን “ታቦተ ኪዳን” ክቡር እዩ ነሩ እዚ ኸኣ ብወርቂ ዝተሰለመ ስለ ዝኾነ ዘይኮነስ ኣብ ውሽጡ ስለስተ ዓበይቲ ነገራት ዝሓዘ ስለ ዝነበረ እዩ (ዕብ 9:4)። (1) ብኢድ እግዚአብሔር ዝተጻሕፈ ክልተ ጽላት ዓሰርተ ትእዛዛት ዝሓዘ ስለ ዝኾነ። (2) ኅብስተ መና፤ (3) ዝጠጥዐት በትረ ኣሮን ዝኃዘ ስለ ዝነበረ።

እዚ ታቦተ ኪዳን ናይ ብሉይ ኪዳን ንማርያም ናይ ሓዲስ ኪዳን ዘመልክት እዩ። ብኸመይን ስለምንታይን እንተ በልና ማርያም ኣብ ክርሳ ነቲ ሕያው ቃል ኣምላኽ (ከም ናይ ብሉይ ኪዳን ኣብ እምኒ ዝተጻሕፈ ዘይኮነ) ሥጋ ዝለበሰ ቃል ስለ ዝጸረቶ። ኢየሱስ ናይ ሕይወት መግቢ እዩ (ዮሐ 6) እዚ ኸኣ ምልኣት ናይ መና ኣብ ብሉይ ኪዳን እዩ።

ኢየሱስ ናይ ሓዲስ ኪዳን ካህን እዩ (መልእኽቲ ዕብራውያን) ኣሮን ካህንን ድሕሪኡ ዝሰዓቡ ኩሎም ናይ ብሉይ ኪዳን ካህናት እዮም፤ ኢየሱስ ግን ናይ ሓዲስ ኪዳን ካህን እዩ።

ናይ ብሉይ ኪዳን “ታቦተ ኪዳን” ንሓደ ዝዓበየ ጽላተ ኪዳን ናይ ሓዲስ ኪዳን ዘመልክት ወይ ዝሕብር ኮይኑ፤ ማርያም እታ ኣብ ክርሳ ነቲ ሕያው ቃል ኣምላኽ ዝኾነ ኢየሱስ ዝጸረቶ የመልክት።

ኣብ ወንጌል ዝተነበ ናይ ማርያም ንኤልሳቤጥ ምብጻሕ ምስቲ ናይ ንጉሥ ዳዊት ንጽላተ ኪዳን ኣብ ኢየሩሳሌም ንመጀመርያ ጊዜ ከእትዎ እንከሎ ዝገበሮ እንተ ኣነጻጸርናዮ እቲ ናይ ብሉይ ኪዳን “ታቦተ ኪዳን” ኣምሳል ማርያም እታ ዝዓበየት “ጽላተ ኪዳን ከምዝኾነት” ክንርኢ ንኸእል፤ ብዙሕ ተመሳሳይ ነገራት ከኣ ንረኽቡሉ።

ንጉሥ ዳዊት ብተሓጓስ ቀቅድሚ ታቦተ ኪዳን ይስዕስዕ ነበረ ዝብል ኣብ (2ኛው 6:5) ነንብብ፤ ዮሐንስ ኣብ ክርሲ ኣዲኡ ኤልሳቤጥ እንከሎ ብተሓጓስ ተሰራሰረ (ሉቃ 1:44)። ዳዊት ንጉሥ “ታቦተ እግዚአብሔር ከመይ ገይሩ ናባይ ክመጽእ” በለ (2ኛው 6:9)፤ “ኤልሳቤጥ ብዓቢ ድምጺ ዓው ኢላ ኣደ ጎይታይ ናባይ ክትመጽኢኽ እዚ ኽበይ ኮነለይ” (ሉቃ 1:43) ኢላ ኣድንቕታ ገለጸ። ታቦተ ኪዳን ኣብ ቤት ዖቤድ ኤዶም ጌታዊ ሠለስተ ወርኒ ተቐመጠ እግዚአብሔር ድማ ንዖቤድ ኤዶምን ንብዘላ ቤቱን ባረኽ (2ኛው 6:11)፤ ማርያም ስለስተ ወርኒ ምስ ኤልሳቤጥ ድኅሪ ተቐሚጣ ናብ ቤታ ተመልሰት (ሉቃ 1:56) ቍሩብ ኪሎ ሜተራት ካብ ኢየሩሳሌም።

ኣብ ራእይ ዮሐንስን ታቦተ ኪዳን ኣብ ሰማይ ምስ ረኣያ ድሕሪኡ ካልእ ራእይ ይርኢ እዚ ኸኣ ማርያም ናይ ሓዲስ ኪዳን ታቦተ ኪዳን ከምዝኾነት ዝገልጽ “ዓቢ ትእምርቲ ድማ ኣብ ሰማይ ተራእዮ ፀሓይ ዝተወንዘፈት ወርኒ ብእግራ ዝረገጸት፤ ዓሰርተ ክልተ ኸዋኸብቲ ከም ኣኽሊል ኣብ ርእሳ ዝደፍኣት ሓንቲ ሰበይቲ ተራእየት” (ራእ 12:1)። ቀጺሉ ንሳ ወዲ ትወልድ እሞ ከምኡ ሓደ ዓቢ ገበል ነቲ ዝተወልደ ሕፃንን ነዲኡን ከጥፍእ ይደሊ ከምዝነበረ እንተ ኾነ ኣምላኽ ከም ዘድሓኖም ነንብብ። እዚ ራእይ ዮሐንስ ዘመልክቶ እስራኤል ኣብ ብሉይ ኪዳን ንቤተ ክርስቲያን ኣብ ሓዲስ ኪዳን ወሊዳ እቲ ገበል ከኣ ሰይጣን ንቤተ ክርስቲያን ከጥፍእ

ዝደሊ እዩ። ነዚ ናይ ዮሐንስ ራእይ ብዝበለጸ ክንርድኦ እንተ ኾና እታ ሰበይቲ ማርያም ታቦተ ኪዳን ናይ ሓዲስ ኪዳን እያ። ንነፍሲ ወከፍና ብመንፈስ ክንውለድ ከኣ ትሕግዘና ምኽንያቱ ንሳ ኣደ ቤተ ክርስቲያን እያ። ሰይጣን ከኣ ኣብ ልዕሊና ውግእ ይገብር ኣሎ። ገለ ሰባት እዚ ንማርያም ኣየመልክትን እዩ ዝብሉ ኣለዉ እንተ ኾነ ኣስተውዕል ኣቢልና እንተ ኣንበብናዮን ከምኡ ምሉእ ትሕዝትኡ እንተ ረኣና ንማርያም እዩ ዘመልክት።

ወለ እኳ እቲ ጽሑፍ “ንሳ ጥንስቲ ነበረት ቅልውላቕ ስለ ዝሓዛ ድማ ኽትወልድ ትጸግርን ተእውን ነበረት” (ራእ 12:2) ዝብል እንተ ኾነ እዚ ምስቲ ኩሉ ጊዜ ድንግል (ቅድምን ድሕርን ምውላዳ) ዝብል ዓምዲ እምነት ዝጻረር ኣይኮነን። ምኽንያቱ ኣብ ካልእ ክፍሊ ቅዱስ መጽሓፍ እቲ ኣብ ጊዜ ወሊድ ዝመጽእ ቃንዛ ንመንፈሳዊ ስቓይ እምበር ንኣካላዊ ስቓይ ኣየሰምዕን እዩ (ሮሜ 8:12፣ ገላ 14:19፣ 1ጴጥ 2:8)። ስለዚ እዚ ናይ ማርያም ቃንዛ ወይ ስቓይ ኣብዚ ተጠቒሱ ዘሎ ነቲ ኣባና ከም መንፈሳዊ ኣደና ዘለዎ ስቓይ ንምግላጽ ዝኾነ እዩ።

ኣብ ራእይ 12:17 ዘሎ ቀጺልና እንተ ኣንበብና “እቲ ገበል ነቶም ትእዛዝ ኣምላኽ ዝሕልዉን ብዛዕባ ኢየሱስ ዝምስክሩን ዝተረፉ ዘርኣ ኪወግኡም ከደ” ዝብል ንርኢ። እዚ እውን ነቲ ንናይ ኩሉ ጊዜ ድንግል ዝብል ዝጻረር ኣይኮነን ምኽንያቱ ኣብ ገላ 3:19 “ዘርኢ” ዝብል ንመንፈሳዊ ዘርኢ እዩ ዘመልክት። ነዘን ንካልእ ብምርኣይ ኣብ ታሪኽ ኩሎም ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳትን ኣበውን እዛ ኣብ ራእይ ተጠቒሳ ዘላ ሰበይቲ ንማርያም ዝምልከት እዩ ይብሉ። ፍላይ ማርያም ኣደ ቤተ ክርስቲያን። ፕዮስ X እዛ ናይ ራእይ ሰበይቲ “ብኹሉ ይፈልጥ እዩ፤ እዛ ሰበይቲ ተባሂላ ዘላ ድንግል ማርያም እያ” (Ad diem illum laetissimum 24)።

ናይ ማርያም ምድራዊ ሕይወታ ብዘይ ዝኾነ ኃጢአት ምስ ወደእት ንሰማይ ፈሊሳ ዝብል ዘመልክቶ “ናይ መወዳእታ ዓላማ ቤተ ክርስቲያን መንግስተ ሰማይ ከምዝኾነ፤ ከምኡ ኩሉ ጊዜ ሓደ መዓልቲ ቤተ ክርስቲያን ብምልእታ ኣብ ሰማይ ከም ማርያም ንጽሕትን ቅድስትን ክትከውን ንጽሊ፤ ብቅድስት ድንግል ማርያም ኣቢላ ድሮ ቤተ ክርስቲያን ኣብ ምልክት ጉድለትን ድኻምን ዘይብላ በጺሓ እያ” ይብሉ ቅዱስ ዮሐንስ ጳውሎስ (Redemptoris Mater 47)።

ቅ. ዮሐንስ ጳውሎስ ንጳውሎስ ፮ይ ዝበልዎ እናጠቐሱ “ማርያም ከም ኣደ ቤተ ክርስቲያን ኣብ ሰማይ ከላ ትሕግዘና ብኣና ኣብ ምድሪ ዘሎና ንወዳ ክንመስል ኢላ ትግደስ። እምነትና ቅድስት ኣደ ኣምላኽ ሓዳስ ሔዋን፤ ኣደ ቤተ ክርስቲያን ኣደነታ ኣብቶም ኣባላት ክርስቶስ ኣብ ልደትን ብመለኮታዊ ዕብየትን ኣብ ነፍሳት እቶም ብክርስቶስ ዝድሓኑ ኣብ ሰማይ ኮይና እውን ትቕጽሎ ይብሉ (Redemptoris Mater 47)።

ሎሚ እምብኣር ንኣምላኽ ነመስግን ነቲ ጸጋን ግንዖትን ኣብ ልዕሊ ማርያም ኣብ ፍልሰታ ብሥግኣን ብነፍሳን ንሰማይ ኣብ መወዳእታ ሕይወታ ንዝጸገወ። እዚ ንኣኣ ዝግባእ ክብሪ እዩ ነታ ታቦተ ኪዳን ዝኾነት ንኢየሱስ ክርስቶስ ኣብ ዓለም ዘምጽአትልና። ንሳ ሎሚ እውን ኣብ ሰማይ ኮይና ምእንታና ንመንግስተ ሰማይ ዝወስድ መገዲ ሒዝና ክንጉዓዝ ኢላ ተማልደልና ኣላ። “... ድሕሪ እዚ ሰደት እዚ ነቲ ብሩኽ ፍረ ክርስቲ ኢየሱስ ኣርእዩና” እናበልና ንለምና።

ኣ ቅድስት ማርያም ኣደ ኣምላኽ ንኣና ንኃጥኣን ሕጅን ብጊዜ ሞትናን ለምንልና!

ርሑስ ብዓለ ፍልሰታ ንኹልና

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ